

et circumbunt civitatē. **C**ircūstantie est ciuitas: gentium circūfusio est: que circūfusio gentium in medio habebat unā gentē iudeorum colentem unū deū. **C**etera circūfusio gentium idolis supplicabat: demonibus seruebat. **E**t mystice vocata ē ciuitas circūstantie: quia vndique gentes se circūfuderant et ei circūsteterant que colebant unū deum. **Q**uis deducet me in ciuitatē circūstantie: **Q**uis: nisi deus: **H**oc vult dicere: quod deducet per illas nubes: de quibus dictum est: **V**ox tonitru tui in rota. **R**ota est ipsa ciuitas circūstantie: que dicta est rota: id est orbis terrarum. **Q**uis deducet me in ciuitatē circūstantie: **Q**uis deducet me vsque in idumeā: **I**d ē vt regnēt etiā fremis: vt me venerent etiā qui de me nolūt proficere: **Q**uis deducet me vsque in idumeā: **N**ōne tu deus qui reppulisti nos: et nō egredieris deus in virtutibus nostris. **N**ōne tu nos deduces qui nos reppulisti: **S**ed quare reppulisti nos: **Q**uia destruxisti nos. **Q**uare destruxisti nos: **Q**uia iratus es et miseratus es nostri. **T**u ergo deduces qui reppulisti nos: qui nō egredieris deus in virtutibus nostris tu deduces. **Q**uid est nō egredieris in virtutibus nostris: **S**equitur est mundus: cōculcatur est nos mundus: futurus ē aceruus testimonij effuso martyrum sanguine: et dicturi sunt pagani seuiētes: vbi est deus eorum: **T**unc non egredieris deus in virtutibus nostris: nō contra eos apparebis: nō ostendes potentiam tuam: quales ostendisti in **D**avid: in **M**oysē: in **J**esunaue: quoniam eorum fortitudini gētes cesserunt: et strage facta magnaque reddita vastitate: in terram quam promissisti plebem tuam induxisti. **H**oc tūc nō facies: nō egredieris deus in virtutibus nostris: sed intus opaberis. **Q**uid est nō egredieris: **N**on apparebis. **C**erte enim quoniam catenati martyres ducebantur: quoniam includebantur in carcere: quoniam ludibrio habendi producebantur: quoniam bestiis subijciebantur: quoniam percutiebantur ferro: quoniam igne cremebantur: nōne cōtemnebant tanquam deserti: tanquam sine adiutore: **Q**uō deus opabatur intus: **Q**uō intus cōsolabatur: **Q**uō eis dulcē faciebat spem vite eterne: **Q**uomodo nō deserebat corda eorum: vbi homo habitat in silentio: bene si bonus: male si malus: **N**unquid ergo quia nō egrediebatur in virtutibus eorum: ideo deserebat: **N**ōne magis nō egrediendo in virtutibus eorum deduxit ecclesiam vsque ad idumeam: deduxit ecclesiam vsque in ciuitatē circūstantie: **S**i bellare enim vellet

ecclesia et gladio vti videret per vitam presentem pugnare: quia vero cōtemnebant vitam presentem: ideo factus est aceruus testimonij de vita futura. **T**u ergo deus qui nō egredieris in virtutibus nostris. **D**anobis auxiliū de tribulatione: et vana salus hominis. **E**st nō qui salutem nō habet et optet salutem temporalē suis: quod est vana vetustas: da nobis auxiliū. **I**nde da vni putabarī deserere: inde libueri. **D**a nobis auxiliū de tribulatione: et vana salus hominis. **I**n deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilū deducet inimicos nostros. **N**ō faciemus virtutem in gladio: nō in equis: nō in loriceis: nō in scutis: nō in potestate exercitus: nō foris. **S**ed vbi: **I**ntus vbi latemus. **U**bi intus: **I**n deo faciemus virtutem: et quasi abiecti: et quasi perculcati: quasi nullus momentū homines erimus: si ipse ad nihilū deducet inimicos nostros. **B**enignus factus ē deus. **C**ōculcati sunt martyres: patiēdo: proferēdo: vsque in finem pseuerādo: in deo fecerunt virtutem. **F**ecit et ipse quod sequitur: **A**d nihilū deduxit inimicos nostros. **U**bi sunt inimici martyrum: nisi forte quia modo eos ebriosi calicibus persequuntur: quos tunc furiosi lapidibus persequantur.

Alia fra.
tribulā
tes nos.

Explicit Tract. de ps. LIX.

Incipit Tract. de ps. LX.

Considerandū cum vestra caritate psalmū istū suscepimus: breuis est: **A**derit dominus vt sufficiens ex eo et breuiter loquamur quantum adiuuerit ipse qui nos iubet loqui. **S**ic ero volentibus officiosus vt non sim tardis molestus: nec pauculus: nec occupatis onerosus. **T**itulus eius non nos tenet. **E**st enim. **I**n finem: in hymnis ipsi **D**avid. **I**n hymnis: ita quod in laudibus: in fine: vti quod in christū. **F**inis enim legis christus ē ad iusticiam omni credenti. **E**t ipsi **D**avid: nō aliū quam ipsum accipe debemus qui venit ex semine **D**avid: vt eēt homo inter homines: et equales angelis faceret homines. **H**oc est autem in isto psalmo: si in membris eius et in corpore sumus: sic illo exhortate presumere audemus nostras debemus agnoscere nō alicui extranei. **N**ostrā autem nō sic dixi: quasi eorum tamen qui in presentia sumus modo: sed nostrā qui sumus per totū mundū: qui sumus ab oriente vsque in occidentē. **E**t vt nouerit sic esse vocem nostrā: loquitur hic quasi vnus homo. **N**ō est autem vnus homo: sed tanquam vnus: vnitas loquitur. **I**n christo autem nos omnes vnus homo: quia huius vniuersi hominis caput ē in celo: et membra adhuc laborant in terra. **E**t quia laborant: videte quod dicat.

Expositio psalmi.

Alia fra
claretur

Exaudi deus deprecationes meas
intende orationi mee. **Qui dicitur
quasi vnus: vide si vnus.** **A finibus terre ad te clamaui dum angere
tur cor meum.** Jam quod non vnus: sed vnus
quod christus vnus cum omnes membra sumus.
Nam quis vnus homo clamat a finibus terre:
Non clamat a finibus terre: nisi hereditas il
la de qua dicitur est ipsi filio: Postula a me et da
bo tibi gētes hereditatem tuam et possessiones
tuas terminos terre. **Hec est christi possessio:**
hec christi hereditas: hoc christi corpus: sed
vna christi ecclesia: hec vnitatis que nos sumus
clamat a finibus terre. **Quid autem clamat?**
**Quod supra dicitur: Exaudi deus deprecationes
meas intende orationi mee: a finibus ter
re ad te clamaui. id est hoc ad te clamaui.**
A finibus terre. id est vniuersis. Sed quare
clamaui hoc: **Ut angere tur cor meum.**
Ostendit se esse pro omnes gentes toto orbe ter
rarum: non in magna gloria sed in magna temptatione.
Namque vita nostra in hac peregrinatione non potest
esse sine temptatione: quod perfectus non per tempta
tionem nostram fit: nec sibi quisquam innotescit nisi
temptatus: nec potest coronari nisi vincit: nec
potest vincere nisi certauerit: nec potest certa
re nisi inimicum et temptationes habuerit.
Angit ergo iste a finibus terre clamans: sed tamen
non relinquitur. quoniam nos ipsos quod est corpus suum
voluit figurare: et in illo corpore suo in quo
tam et mortuus est et resurrexit et in celum ascen
dit: ut qui caput precessit: illuc se membra secu
tura confidant. Ergo nos transfigurauit in se:
quoniam voluit temptari a sathana. **Quod lege
batur in euangelio: quod dominus Iesus christus in he
remo temptatus a diabolo. Proorsus christus
temptatus a diabolo. In christo enim
tu temptabilis: quod christus de te sibi habebat
carnem: de se tibi salutem. de te sibi mortem: de
se tibi vitam. de te sibi contumelias: de se tibi
honorem. Ergo de te sibi temptationes: de se
tibi victoriam. Si in illo nos temptati sumus:
in illo nos diabolum superamus. Attēdis quod
christus temptatus est: non attendis quod vi
cit. Agnosce te in illo temptato: et te in illo
agnosce vincēte. **Poterat a se diabolum pro
hibere: sed si non temptaret tibi temptatio
vincendi magistrum non preberet.** Itaque non
mirum si inter temptationes positus iste cla
mat a finibus terre. Sed quare non vincit?
In petra exaltasti me. Jam quod si agno
scimus quis clamat a finibus terre. Colamus
euangelium. **Super hanc petram edificabo ec
clesiam meam.** Ergo illa clamat a finibus terre**

quam voluit edificare super petram. **Ut autem
edificaret ecclesia super petram: quis factus est pe
tra: Paulum audi dicentem: Petra autem
erat christus. In illo ergo edificati sumus.**
**Propterea petra illa in qua edificati sumus pro
mo percussa est ventis: flumine: pluuia. quoniam christus
a diabolo temptatus. Ecce in qua firmitate te
voluit stabilire. Merito non vacat
vox nostra sed exaudit. In magna enim spe po
siti sumus. In petra exaltasti me. **Be
duristi me quod factus es spes mea.**
Ille si nostra spes factus non esset: non nos
deduceret. **Beducit tanquam dux et in se du
cit tanquam via: et ad se perducit tanquam patria.** **Be
ducit ergo nos. Unde: Quia factus est spes
nostra. Unde factus est spes nostra: Ecce
sic quomodo audistis quia temptatus est:
quod passus est: quod resurrexit: factus est spes no
stra. Quid enim nobis dicimus quoniam hec legi
mus: Non enim perdit nos deus propter quos fi
lium suum misit temptari: crucifigi: mori: re
surgere. Non enim vere nos despicit deus pro
pter quos filio proprio non peperit: sed pro nobis
omnibus tradidit eum. Sic ergo factus est spes
nostra. In illo vides et laborem tuum: et merce
dem tuam: laborem in passione: mercedem in re
surrectione. Sic ergo factus est spes nostra. **Ha
bemus enim duas vitas: sed vnam in qua sumus: al
teram quam speramus. In qua sumus nota nobis
est: quam speramus ignota nobis est. Toleramus
in qua es et habebis quam nondum habes. Quomodo
toleras: Et non vincaris a temptatore. Labo
ribus suis: temptationibus: passionibus: mor
te sua demonstrauit tibi vitam in qua es: resurre
ctione sua demonstrauit vitam in qua eris.
Nos enim non noueramus nisi nasci hominem et
mori: resurgere hominem et viuere in eternum: nos
non noueramus. Suscepit quod noueramus: et
demonstrauit quod non noueramus. Ideo ergo factus
est spes nostra in tribulationibus: in temptationi
bus. **Uide apostolum dicentem: Non solum autem
sed et gloriamur in quantum in tribulationibus: scien
tes quod tribulatio patientiam operatur: patientia proba
tionem: probatio spem: spes autem non confundit.**
**Quoniam caritas dei diffusa est in cordibus nostris
per spiritum sanctum qui datus est nobis. Ergo factus
est spes nostra qui dedit nobis spiritum sanctum: et
ambulamus modo ad spem. Non enim ambulare
mus nisi speraremus. Quid ait ipse apostolus.
Quod enim videt quis quod sperat: Si autem quod non vi
demus speramus pro patientiam expectamus. Et
item. Spe enim salui facti estis. **Beduristi
me quod factus es spes mea. Turris fortitu
dinis a facie inimici. Angit cor meum**********

inquit ista unitas a finibus terre: et laboro in
ter tēptatiōes et scandala. Inuidēt paga
ni quia victi sunt: insidiant heretici pallio ve
luti nois christiani: intus in ipsa ecclesia vni
patit frumentū a palea. Inter hōia cū an
gitur cor meū clamabo a finib⁹ terre. Sed
nō me deserit ipse quē exaltauit sup petras vt
deducat me vsq; ad se: quia et si laboro dia
bolo p tot loca et tpa et occasiones insidiant
te aduersus me: hic est mihi turris fortitu
dinis: quo cū fugero nō solum vitabo tela
inimici: s; etiam in illū quē voluero securus
ipse iaculabor. Ipse enī christus ē turris: ip
se nobis factus est turris a facie inimici: quē
est et petra sup quaz edificata est ecclesia. Ca
ue ne feriaris a diabolo: fuge ad turri. Nū
quā te ad illā turri diabolica iacula secutura
sunt: ibi stabis munitus et fixus. Quō autē
fugies ad turri? Ne forte quisq; in tempta
tione positus corporaliter quat turri istam: et
cū eā nō inuenerit fatiget ac deficiat in tē
ptatione: ante te est turris: recordare chri
stum et intra in turri. Quō recordaris chri
stum vt intres in turri: Quicquid pateris co
gita quia pōr passus ē: et cogita quo fine pas
sus ē vt moreret et resurgeret. Talez et tu si
nem spera qual in illo pcessit: et intraisti in
turrum nō pssentiendo inimico. Si enī con
senseris inimico: tūc ad te puenit oppugnā
tis iaculū. Tu potius in illuz iaculare tela
quibus feriat: quibus vincat. Que sunt ista te
la: Verba dei: fides tua: spes ipsa: tua bōa
opa. Nō dico sic esto in ista turri: vt vaces
ibi et sufficiat tibi: ad te hostis tela non quā
pueniat: age ibi aliqd: nō cessent manus:
opa bona tua gladij sunt interficientes ini
micū. **Inclinus ero in taberna
culo tuo vsq; in secula.** Videtis quia il
le de quo dixim⁹: est quē clamat. Quis nostruz
ē inclinus vsq; in secula: paucis dieb⁹ h
viumus et transim⁹. Inclinus enī hic sum⁹:
habitatores in celo erimus. Ibi es inquli
nus: vnde auditurus es vocē dñi dei: mi
gra. Nam de domo illa eterna in cel nemo
te videbit migrare. Hic igitur inclinus: vnde
etiam dicit in alio psalmo. Inclin⁹ ego sū
apud te: et pegrinus sicut oēs patres mei.
Hic ergo inclinus sumus: ibi dñs nob man
siones dabit eternas. **Uste inquit māstiones
sunt apud patrem meū.** Mansiones illas
nō tāq; inclinus dabit: s; tanq; ciuibus in
eternū māsturis. Hic tñ fratres quia non mo
dico tpe futura erat ecclesia in hac terra: sed
hō erit ecclesia vsq; in finē seculi. **Iō hō dixit.**

Alia lra
Inhabitabo
non habet

Inclinus ero in tabernaculo tuo vsq; i se
cula. **Seuiat qstulibz inimicus: oppugnet
me: insidias mihi pparet: scādalis crebre
scat: faciat angu cor meū.** Inclinus ero in
tabernaculo tuo vsq; i secula. Nō vicit ec
clesia: nō eradicabit: nec cedit quibuslibz
tēptationibus: donec veniat hui⁹ seculi fi
nis. Et nos ab ista tpa li eterna illa habita
tio suscipiat: ad quā nos deducit quē factus
est spes nra. Inclinus ero in tabernaculo
tuo vsq; i secula. Si diu eris inclin⁹: qsi h
illi dicerem⁹. Laboratur⁹ q est i fra inf tātas
tēptationes. Nam si paucorū diez h esset
ecclesia: cito finirent tēptatoris insidie. Bñ
paucorū diez velles esse tēptatiōes. Sed
quō colligeret natos oēs nisi diu h essz nisi
vsq; in finē ptenderet. Noli inuidere cete
ris post futuris: noli quia iam trāstisti pontez
miscdie velle pcedere. Sit hic vsq; i secula
**Et qd de temptationib⁹ quē necesse ē vt abū
dent: qstomagis veniūt scandala: Etenim
ipse ait: Quā abūdauit iniquitas: refrigescet
caritas multoz. Sed illa ecclesia quē clamat a
finibus fre: in his ē de quibus sequit dicēs.
Qui autē pseuerauerit vsq; in finē: h salu⁹
erit. S; vnde pseuerabis: Que vires tue
inter tāta scādala: inter tātas tēptatiōes:
inf tantas pugnas: Quib⁹ vimb⁹ vincis
hostem quē nō vides: Nunqd tuis: Ergo
quia vsq; in secula erit inclinus iste hic: que
illi spes ē vt daret. **Cooperiar in vela
mento alaru tuaru.** Ecce quē securi su
mus inf tātas tēptandoes donec veniat fi
nis seculi: et suscipiat nos secula eterna: quia
cooperimur in velamento alaru ipsi⁹. Estus
ē seculi: s; mag vmbra est sub alis dei. Co
operiar in velamento alaz tuaz. **Quā
tu deus exaudisti orationes meā.** Alia lra
tmeus
Quā: A qua cepit. Exaudi de⁹ deprecatio
nem meā: intēde orationi mee: A finib⁹ ter
re ad te clamauit: hoc ad te clamauit a fini
bus terre. Ideo coopiar in velamento alaz
tuaz: quia exaudisti deprecationē meam. Ad
monemur qstres nō cessare orādo: qst diu tē
pus ē temptationū. **Vedisti heredita
tem timentibus nome tuu.** Perse
ueremus q in timore nois dei: etern⁹ pater
nō nos fallit. Laborāt filij vt suscipiant pa
rentū suoz hereditatē: quib⁹ mortuis succes
suri sunt. Nos nō laboram⁹ accipe heredi
tatem ab illo pfe: cui nō morienti succeda
mus: sed cū illo in ipsa hereditate in eternū
viam⁹. **Vedisti hereditatē timentibus no
men tuū.** **Dies sup dies regis adij****

Alia lra
t. pregar

Alia lra
tmeus

cies annos eius. **H**ic ē g rex cuius mēbra sumus. Rex christus ē caput nostruz: rex nr. **B**edisti illi dies sup dies: nō solū istos dies in isto tpe cum sine: sed dies sup istos sine sine. **H**abitabo inq̄t in domo dñi i lōgitudine diez. **Q**uare in longitudie diez. **Q**uia mō est breuitas diez. **S**is enī res q̄ finem hz breuis ē: sed regis hō dies sup dies: vt nō diebus solū istis trāseuntibus regnet christus in ecclia sua: s̄ regnēt cuz illo sancti in dieb⁹ ill⁹ q̄ nō hnt fines. **I**bi dies vnus ē: z multi dies sunt: quia mlti sūt: dixi iam in lōgitudine diez: qz vnus dies sic intelligit. **F**ilius meus es tu: ego hodie genui te: **U**nū diē dixit hodie: s̄ iste dies nō ponit in medio inf̄ besternū z crastinū: nec initū ei⁹ finis ē besterni: nec finis eius ē initū crastini. **N**ā z āni dicti sūt. **T**u autē idē ipse es: z anni tui nō deficiēt. **Q**uō āni: sic dies: sic vnus dies. **Q**uicqd̄ vis dicis de eternitate: iō q̄cqd̄ vis dicis: qz q̄cqd̄ dixeris min⁹ dicis. **S**z ideo necesse ē aliqd̄ dicat: vt sit vñ cogites qd̄ nō pōt dici: **D**ies sup dies regis adijcies annos ei⁹. **U**sq̄ in diē generatiōis z generatiōis. **G**eneratiōis h⁹ z generatiōis future. **G**eneratiōis h⁹ q̄ compaf lune: ppter qd̄ lūna nascit: crescit: pficit: senescit z occidit. **S**ic sunt generatiōes iste mortales: z generatiō q̄ regeneramur resurgēdo: z pmanebimus in eternū cū deo qm̄ iō nō sicut luna. **S**z qd̄ ait dñs: **T**ūc iusti fulgebūt sicut sol in reg⁹ p̄ris sui. **L**una enī figurate in scripturis pmutabilitate h⁹ mortalitatis ponit. **I**ō ab hiericho descēdebat ille ab hierim q̄ incurrit in latrones: qz hiericho ciuitas vbum ē hebreū: z interpretat̄ latie luna. **D**escēdebat tāq̄ ab immortalitate ad mortalitātē: z merito in itinere vulnerat⁹ a latronib⁹ z semiuiuus relictus ē ille adā: ex quo ē totū genus hūanū. **E**rgo dies sup dies regis adijcies annos eius: vsq̄ in diē generatiōis z generatiōis. **G**eneratiōis mortal̄ accipio: cui⁹ generatiōis alteri⁹ mentionē fecisti. **C**ui⁹: **A**udi. **P**ermanebit in eternus in cōspectu dei. **S**cdm̄ qd̄ ait p̄p̄ quidē **M**isericordiā z veritatē ei⁹ q̄s req̄ret ei: **H**ic z alio loco: **U**niuersē vie eius misericōdie z veritas req̄rētibus testamētū ei⁹ z testimonia ei⁹. **M**agnus s̄mo de vitate z misericōdia: s̄ breuitatē p̄missi. **B**reuis accipite qd̄ sit veritas z misericōdia: qz nō parē qd̄ dictū ē: vniuersē vie dñi misericōdia z veritas. **M**isericōdia dī: qz nō merita n̄ra atēdit

deus: s̄ bonitatē suā: vt pctā nob̄ oīa dimitteret: z vitā eternā pmitteret. **V**eritas autē qz nō fallit reddere q̄ p̄misit. **A**gnoscam⁹ h̄eam z nos faciam⁹: vt quō nobis de⁹ exhibuit misericōdiam suā z veritatē suā: misericōdiā dimittēdo pctā n̄ra: veritatez exhibendo p̄missa sua. **S**ic z nos faciamus h̄ misericōrdiam et veritatem. **M**isericōrdiam circa infirmos: circa egentes: circa inimicos etiā n̄ros: veritatem nō peccādo nec adijciendo pctm̄ sup pctm̄: qm̄ q̄ multuz sibi pollicet de misericōdia dei: surrepit in animū ipi⁹ vt faciat iniustū deū: z putat qz si p̄miserit pctōr z noluerit recedere ab iniquitatibus suis: veniet ille z ibi eū positurus ē vbi ponit suos suos q̄ ei obtempant. **E**t iustū s̄ erit vt ibi te ponat p̄seuerantē i peccatis: vbi positurus ē illos q̄ recesserunt a pctis. **S**ic vis iniustus eē: vt z deū facias iniustū. **Q**uid vis q̄ p̄uere deū ad voluntatem tuā: **T**u p̄uere ad voluntatē dei. **Q**uis ē q̄ qui h̄ facit nisi ex ill⁹ paucis de q̄ bus dī. **Q**ui p̄seuerauerit vsq̄ in finez hic saluus erit. **M**erito z h̄ misericōdiam z vitatē eius q̄s req̄ret ei: **Q**uid ē ei: **S**ufficeret q̄s req̄ret. **Q**uare addidit ei: nisi qz mlti req̄runt misericōdiam eius z veritatē discere in libris eius: z cū didicerit sibi viuūt: nō illi: sua q̄rūt nō q̄ Jesu christi: **P**redicāt misericōdiā z vitatē: z nō faciūt misericōdiaz z veritatē: s̄ p̄dicādo illā: norūt illā. **N**ō enī p̄dicarent illaz si nō nouissent illā. **S**ed qui deū amat z christū in p̄dicādo misericōdiaz et veritatē ipi⁹: ipse illā req̄ret ei: nō sibi: id ē. nō vt ipse habeat ex hac p̄dicatōe cōmoda tpalia: s̄ vt p̄sit mēbris ipius: id est fidelibus eius cū vitate mīstrando qd̄ nouit: vt q̄ viuūt: nō iam sibi viuāt: s̄ ei qui p̄ oibus mortuus ē. **M**isericōdiam z vitatē eius q̄s req̄ret ei: **S**ic psallā nomī tuo de seculū seculi: vt reddā vota mea de die in diē. **S**ic psallis nomī dei: ne psallas ad tps. **V**is in seculum seculi psallere: vis in eternū psallere: **R**edde ei vota tua de die in diē. **Q**uid ē redde ei vota tua de die in diē: **B**e die isto in diē illum: p̄seuera reddere vota i isto die donec venias ad illū diē: hoc ē: **Q**ui p̄seuerauerit vsq̄ i finē: h̄ saluus erit. **E**xPLICIT Tract. de ps: LX. **I**ncipit Tractatus de ps. LXI.

Delectatio diuinorū eloquiorum et dulcedo intelligendi vbi dei adiuuante ip̄o q̄ dat suauitatē vt fra nostra det fructū suū: z nos ad loquēdum: et

Alia lra
p̄psalmū dīcas
non habet

Alia lra
p̄psalmū dīcas
non habet